

'OKU SAI'IA E LONGA'IFÄNAU KINITAKÄTENÍ KE NAU AKO

Ko e hä 'a e kinitakäteni?

Ko e kinitakäteni ko e polokalama ako ia ma'a e fanaú kimu'a pea nau toki kamata akó.

'Oku faiako'i 'a e ngaahi polokalama kinitakäteni 'e ha kau faiako ma'u faka'ilonga mata'itohi. 'E ma'u e ho'o tamâ ha ngaahi poto'i ngäue mahu'inga 'i he kinitakätení ke tokoni ki he'ene teu hū ki he akó.

Ko e hä 'oku mahu'inga ai 'a e polokalama kinitakätení ki he'eku tamâ?

Koe fänau 'oku ako kinitakätení 'oku nau ma'u ha ngaahi poto'i ngäue 'a ia 'oku hoko ia ko e fakava'e ki he kotoa 'enau ako 'i he kaha'u, 'o hangê ko e laukongâ, ako ke lau mo 'ilo'i e ngaahi mata'ifikâ pea lava 'o solova ha ngaahi palopalema. 'E fakafou e ako ho'o tamâ 'i he va'ingâ, he 'oku pehê 'e he fakatotoló ko e founa lelei taha ia ki hono faiako'i e longai'ifänau. 'I he kinitakäteni 'e ma'u ai 'e ho'o tamâ hano ngaahi kaungäme'a fo'ou pea tanumaki ai 'ene tau'atäina mo e loto falala.

Ko hai 'oku ne fakahoko 'a e ngaahi polokalama kinitakäteni?

'Oku lava ke ma'u e ngaahi polokalama kinitakätení 'i he meimei kätöa e ngaahi senitâ tauhi fänau taimi löloâ pea 'i he ngaahi kinitakäteni 'oku nau tu'u taha pê.

'E anga fêfê ha'aku fili 'a e kinitakäteni lelei taha ma'a 'eku tamâ?

'Oku lelei ke vakai'i pe ko e ngäue 'oku fakahoko 'e he kinitakätení 'oku 'i ai ha tokoni pa'anga 'a e pule'angâ - fakasio pe 'oku 'i ai ha setifikeiti fakamo'oni hono 'Fakapa'anga 'o e Kinitakätení 'a ia 'oku faka'ali'ali 'i he ako'angâ.

'Oku hanga foki 'e he pule'angâ 'o vakai'i e tu'unga ma'olunga 'a e kätöa e ü kinitakätení pea mo e ngaahi 'api tauhi longai'ifänau taimi löloâ 'aki e founa ko e Polokalama Fakafonua ki he Tu'unga 'o ha me'a Ma'olunga (National Quality Framework) pea ma'u ai ha maaka ki he tu'unga 'o e ngäue'anga taki taha. Kuo pau ke faka'ali'ali 'e he ngaahi ngäue'angâ 'a honau maakâ. Te ke lava 'o kole ki he ngaue'angâ ke fakahä atu kiate koe, pe tala atu e maaka kuo nau ma'ú.

Ko e founa lelei taha ke fakapapau'i 'aki 'a e ako'anga 'oku tonu ki ho fämilií, ko ho'o 'alu 'o sio tonu ki ai pea talanoa mo e kau faiakó ke mahino pe ko e hä e fa'ahinga polokalama kinitakäteni 'oku lava ke kau ki ai ho'o tamâ.

Fêfê kapau 'oku te'eki lava 'eku tamâ ke lea faka-Pilitänia?

'Oku fakakau 'e he kau faiako kinitakätení 'a e katökätöa e fänau 'i he polokalamâ, ko e 'uhí ko kinautolu 'oku 'ikai lea faka-Pilitänia ke nau ma'u e ngaahi faingamalie tatau ke nau va'inga mo ako 'o hangê pe ko e ni'ihí kehé.

Ko e ngaahi kinitakäteni 'e ni'ihí 'oku nau lava 'o ma'u ha kau faiako 'oku nau lea 'i ha lea 'e ua pea 'oku nau lava ke fakahoko ha tokoni mavahe ma'a e longai'ifänau 'oku si'isi'i 'enau lea faka-Pilitänia pê 'ikai lea faka-Pilitänia.

'Oku fiha 'a e totongi 'o e kinitakäteni?

'Oku fakapa'anga 'e he pule'angâ 'a e totongi ki he kätöa e longai'ifänau ke nau ma'u ako kinitakäteni houa 'e 15 'i ha uike 'i he ta'u kimu'a 'enau hū ki he akó. Ko e lahi e ngaahi kinitakäteni/tauhi'anga longai'ifänau 'oku 'i ai pe mo ha totongi makehe 'o tånaki ki he fakapa'anga 'a e pule'angâ.

'E lava 'e he ngaahi fāmili 'e ni'ihi 'o ma'u ha tokoni fakapa'anga ke feau e totongi makehé, 'o fakatātā 'aki 'a e ngaahi fāmili 'oku 'i ai 'enau kaati healthcare pe ma'u ngofua nofo (visa) koe'uhi ko ha fa'ahinga 'uhinga 'ofa pê ki he 'enau ngaahi mo'uí. Fakatalanoa ki he kinitakätení ke ma'u ha toe fakamatala lahi ange.

'E founa fêfê ha'aku lesisita 'eku tamâ 'i he kinitakäteni?

Kapau 'oku ke 'ilo'i e kinitakäteni 'oku ke fiema'u ke hū ki ai ho'o tamâ te ke lava 'o fetu'utaki ki ai ki hano lesisita. 'Oku lahi mo e ngaahi kosilio fakakolo 'oku 'i ai 'enau ngaahi Polokalama Lesisita Fakatahataha ki he kinitakätení pea te ke lava 'o fetu'utaki ki ho'o kosilio fakakoló ke lesisita ho'o tamâ 'i ha polokalama kinitakäteni 'i ho feitu'ú pê ko ho'o 'eke ki ho'omou neesi fakakolo ki he mo'ui lelei 'a e fa'é mo e fānaú.

Ko e lesisitâ 'oku lahi taha hono fai 'e he 'ü kinitakätení 'i he kongaloto 'o e ta'u ke hū ki he ta'u ka hokó. 'Oku lahi foki mo e 'ü kinitakäteni kuo 'i ai 'enau lisi talitali ko ia ai 'oku fakapotopoto ke lesisita ho'o tamâ 'i he vave tahâ ke lava 'o ma'u hano faingamälie ki he kinitakäteni 'oku ke fili ki aí.

FEKUMI KE LAHI ANGE

Ngaahi uepisaití

Ma'u ha fale'i ki hono kumi 'a e kinitakäteni tonu ma'a ho fāmili:

www.education.vic.gov.au/parents/childcare-kindergarten/Pages/default.aspx

Fekumi ki ha kinitakäteni 'i ho feitu'ú:

www.education.vic.gov.au/findaservice/Home.aspx

Telefoni

Tokelau hahake 'o Vikatölia	1300 333 231
Tokelau hihifo 'o Vikatölia	1300 338 691
Tonga hahake 'o Vikatölia	1300 338 738
Tonga hihifo 'o Vikatölia	1300 333 232

Ke ma'u ha tokoni 'i ho'o lea fakafonuâ:

- Telefoni kihe Ngäue Fakafonua ki he Liliu Lea mo e Fakatonuleâ (TIS) 'i he 131 450
- Kole ange ke nau fakahoko koe ki he fika homou vahé (vakai ki 'olunga)
- Te nau talitali pê he telefoní 'o fakahoko e liliu leâ.